

LA DOBA

Ljubljana
Licejska knjižnica

Stane celoletno 120 K, mesečno 10 K. — Oglasi za vsak min
višine stolpca 1 K 20 v. Reklama med tekstrom, osmrtnice in
zahvale 1 K 50 v. — Posamezna številka stane 1 K.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmayerjeva ul. St. 1, L nadst. Telefon St. 55.
Upravnštvo Strossmayerjeva ul. St. 1. pritliče. Telefon St. 65.

Račun kr. poštnega čekovnega urada št. 10.066.

Svetozar Pribičević o političnem položaju

Minister prosvete Svetozar Pribičević se je mudil o priliki pravoslavnih božičnih praznikov v Zagrebu in je imel na zboru demokratske organizacije govor, v katerem je mej drugim izjavil:

Demokratska stranka zastopa idejo narodnega in državnega edinstva, torej političnega centralizma. Treba je bilo sestaviti za vlado blok, ki je pripraven izdelati ustavo na tem temelju. Radikali usvajajo kakor demokrati isti načrt ustave, izdelan od vlade g. Vesniča. Drugače tudi biti ne more, ker če so usvojili načrt ustave za vlade Vesničeve in zavrgli načrt g. Stojana Protiča, ne morejo tudi pod vlado g. Pašiča drugače postopati. Zemljoradniki so enako za isto ustavo, ne gredo pa v vlado radi svojih strankarskih interesov, dasi je to povsem nelogično. Patriotizem zahteva, da stranka brez pogojno stavi državni interes nad strankarski. Prvo je država, sele potem pride stranka. Za časa avstro-ogrsko monarhijo se so pri nas delile stranke v nacionalne in antinacionalne. Danes ne sme biti grupiranja strank na tem temelju. Nacionalni boj je prenehjal, pri organizirani stranki pa pridejo do upliva drugi momenti. Pri nas se delajo programi za 30—40 let naprej, kar ni prav, ker točke programa lahko za daljno bodočnost zastaré. Treba je delati program za potrebe sedajne generacije, za reševanje socijalnih, ekonomskih, prosvetnih itd. problemov, ki ne trpe odloga in so važnejši nego program za daljno bodočnost. Vse to je pa mogoče rešiti šele, ko bo dana ustava. Za ustavo pa treba solidne večine, in je škoda, da zemljoradnička stranka ni pristopila vladnemu bloku. Ker pa zemljoradniki niso hoteli v vlado, nismo imeli zadostne opore, da bi dobili resort agrarne reforme, dobiti pa ga niso mogli naravno tudi zemljoradniki, ampak so ga dobili radikalni, ker so to zahtevali muslimani, ki stopajo v vlado. Ker pa glasom sporazuma v vprašanju agrarne reforme ostane status quo, dokler se ne sprejme ustava, smo mogli prepustiti resor radikalom, ne da bi se trebalo bati za reševanje agrarnega vprašanja.

Komunisti dobivajo za svoje razkrojno delo naloge od centrale izven naše države. Vtihotapili so se tudi elementi, ki ne morejo osnovati svoje stranke. Že početkom l. 1920 je opo-

Narodni običaji.

V prikaznih narave in v zvezdnatem nebu je gledal otročji človek istinita bitja, katerih ena blagodejno, druga pa uničevalno delujejo. Prva, dobra, mislili si je svetla, druga, zla, pa temna. Častil jih je kot bogove.

Da si pridobi dobre in odvraca zle bogove, opravljal jim je darove. Ko se je pa pokristjanil, ni mogla cerkev starih običajev zatrepi in nekateri teh so se ohranili do sedajnih časov. Sv. večer pravijo Srbi in Hrvati **badnji večer**. Ob mraku podrejo tri mlade hraste, položijo doma na žrjavico v peči, na Božič naprosijo navadno soseda, da pride rano v jutro v hram, gre k peči, nagrabi pest zrnja in ga vrže na ogenj rekoč: Ovoliko goveda, ovoliko koza itd. Ta običaj je še danes v navadi, ko na dan sv. Barbare gredo otroci po hramih v sobi okoli mize govoreč: Bog vam daj puričev, gosčičev itd.

V Bosni in Hercegovini kliče na Božič v jutro pred hišo hišni gospodar s krepkim glasom: »Sijaj Bože u

zarjal govornik kot minister notranjih zadev na temelju poročil, ki jih je dobival, vodje komunistov, kako se bo z njimi postopalo, če nadaljujjoce v tej smeri svoje delo. Medtem je padla demokratsko-socijalistična vlada, in prisla je druga, ki je pustila vse pri starem, prišlo je tudi do volitev, ki so bile tako svobodno izvedene, da so najmanj slobode uživale državi zveste stranke. **Narod je v teh volitvah izrazil svojo voljo za državno edinstvo, zato nima nihče pravice, da državo ruši.** Zato je podvzela vlada g. Vesniča stroge mere proti rušilcem države, koje je usvojila tudi vlada g. Pašiča.

Držanje Radičevev nas ne treba mnogo skrbeti. Zahteva svojo posebno nevtralno hrvatsko republiko, ne skrbi jih pa, je li bi ta republika mogla v sosedstvu z Madžari, Nemci in Italijo eksistirati kot nevtralna. Zahteva plebiscit, pa po krivici, ker **tudi država ni bila ustvarjena s plebiscitem.** Narod je eden in spada skupaj. Mi mesta za plebiscit niti v Črni gori, ki je bila do vojne samostojna država in katere bivši vladar ima rodbinske veze v zunanjem svetu. Volilni zakon, ki je bil sprejet soglasno in ki je tako liberalen, da naravnost favorizira manjšine, se je postavil na načelo edinstva, odrejujoč volitve poslancev ne po posebnih plemenih, ampak po okrožjih ene države. Tako poslanci beogradskega okrožja niso poslanci Srbije, Hrčkega okrožja niso poslanci Hrvatske. Ta volilni zakon so sprejeli i zaledničarji i klerikalci, ko so bili na vlasti. Zato morejo Radičevci samo v konstituenti delati na to, da se ustava sprejme po njihovih načelih. Če ne pridejo v konstituenti, se bo napravila ustava brez njih. Glavno je, da je delo konstituenti za edinstveno ustavo zasigurano. Ne smejo se dajati nikake koncesije za dohod katere stranke v konstituenti. Stranke so izvoljene na podlagi najliberalnejšega volilnega reda za to konstituenti in je njihova dolžnost, da v interesu naroda in države v konstituenti delajo.

Danes se mnogo govorji o tem, da je za stvarjanje ustave potrebna kvalificirana večina dveh tretjin. To je polnoma neupravičeno in nima primere v praksi v drugih državah, da bi bila ustava kjerkoli sprejeta s kvalificirano večino. Z izvedbo tega načela bi majorizirala manjšina večino s tem, da bi večino prisilila, da v interesu sprejetja ustave popusti načelno manjšini, samo da dobi kvalificirano večino. Taka dolžba bi bila podobna določbi »liberum

Božiču«. Ta običaj je pri Slovencih še sedaj nekoliko spremenjen v navadi. Na dan sv. Pavla sp. zbude rano v jutro domači svojo deco, da zunaj močno vpije: »Beži Pavel, da te megla ne dobi«, trdeč, da kakor daleč se glas nedolžnih otrok sliši, megla žita ne ubije. Pagani so mislili, da je vse dobro od svetlobe odvisno.

V nekaterih naših krajih smatrajo sv. Antona za zaščitnika zoper svinjske bolezni. Gospodinje gredo v cerkev in po maši polagajo na oltar svinjsko meso v dar. Ta dan zakoljajo svinjo in obhajajo koline (ponekod fureš), povabijo sosedje in rodbino na pojedino. Otroke pošiljajo hudomušneži k sosodom po mero za klobase, zvečer pa raznasa mladina znancem koline, dobi tam kos kruha — da bodo svinje raje jedle. Priprave za klanje podal je pokojni B. Pl. v vezani obliki:

Stari, hodi zdaj v gorice,
No donesi slivovice.
Anka, vzemi ti posodo,
No nanosi v kotel vodo.

veto«, ki je upropastila Poljsko. Na tak način ni bila sprejeta ustava v nobeni državi, niti na Češkem, niti na Poljskem, niti bo v Rumuniji, nasprotno, ne ena teh držav, razen Jugoslavije, ni za sprejetje ustave sklical konstituante. Druga je stvar, če se zahteva kvalificirana večina za spremembo ustave, in to se v praksi dogaja. Gre namreč za vzdržanje stabilnosti v državi.

Ravnotako neupravičen je očitek nasprotnikov, da je konstituanti odveta suverenos z usiljenjem začasnega poslovnika. Poslovnik je moral biti izdelan prej, ker se sicer ne bi mogla konstituirati ustavotvorna skupščina, pred konstituiranjem pa ni možno delo. Začasni poslovnik je izdelala vlada z ustavnim odborom, torej ustavnim potem, konstituanta ga pa lahko po svoji volji spremeni. Oni, ki so nezadovoljni s poslovnikom, naj pridejo v konstituanto in naj tam izrečijo svoje ugovore. Tam morajo ugovarjati tudi prisi. Neupravičen pa je ugovor zoper polaganje prisege pred delom v konstituanti, češ da s tem postane konstituanta nesvobodna. Kdor ne priseže, se sam izključi od dela. Zato so socialisti, načelniki nasprotniki prisege in zagovorniki spremembe današnjega državnega reda iz temelja, položili prisego, da lahko delujejo po svojih načelih, dočim se brani položiti prisego ministerialna Koroščeva stranka, ki je sodelovala v vladi in uživala vse ugodnosti vladne stranke v državi.

Nasprotniki zahtevajo, da se konstituanta absolutno ne sme razpustiti. Treba pa premisliti, da je vsaka stranka šla v volitve s svojim programom, na podlagi katerega ji je narod dal zaupanje. Pristaši narodnega in državnega edinstva in monarchisti so dobili večino. In sedaj vzemimo, da se katera teh strank izneveri načelu edinstva, s katerim je šla v volitve. Ali ni upravi-

čeno, da se ponovno apelira na narod? Ali če se katera monarhističnih strank izneveri načelu monarchizma, bi krona vsekakor imela moralno zaslonbo v izidu volitev, če ponovno apelira na narod?

Pravijo, da izvajamo skrajni centralizem. Meni se zdi, da je več anarhije nego centralizma. Smo za državni in politični centralizem, pa za administrativno decentralizacijo. V pogledu izvrševanja uprave smo za dekoncentracijo, ker bi bilo za državo naravnost škodljivo, da se ministri, ki vodijo politiko, ne razbremete v manjših vprašanjih svojega resorta. Zato je potrebno, da se izvede dekoncentracija, to je prenos dela državne oblasti iz centra na državne organe v manjših teritorialnih edinicah. Te morajo biti formirane po zemljepisnih, komunikacijskih in ekonomskih potrebah naroda, nikakor pa ne po starih zgodovinskih mejah ali celo po plemenskih posebnostih. Treba pa reči, da razdelitev v 25 oblasti po načrtu ustave še ni definitivna in da se da o tem še mnogo govoriti. Lahko gremo v tem vprašanju s koncesijami celo daleč, tako daleč, dokler ni ogroženo samo državno edinstvo. Pravi se, da s tem naziranjem gremo za majoriziranjem enega plemena po drugem. A ravno nasprotno bi baš separatisti s svojo razdelitvijo države pripeljali do majoriziranja enega plemena nad drugim, ker delajo med njimi razliko. Hočo namreč meje posameznih oblasti urediti po plemenih. Ker je srbsko pleme največje, bi nujno došlo do nadavlajajočega položaja tega plemena nad ostalimi dvema, dočim se to ne more zgoditi, če se ne delajo razlike in ne dajo posebne pravice posameznim plemenom, nego enako pravo vsem brez razlike, kateremu koli plemenu pripadajo.

Položaj v Beogradu.

Seja konstituante. — Protič odloži mandat. — Komunisti in Radičevci niso navzoči, pač pa klerikalci — Pogajanja z zemljoradniki za vstop v vlado. — Dr. Korošec se še vedno ponuja, Pošč odklanja.

Beograd, 12. jan. Danes ob pol 11. uri dopoldne je bila otvorjena seja konstituante. Navzoče vse stranke razen komunistov in Radičevev, tudi klerikalci, dasi še niso prislegli. Mislimi so, da jih bo kdo ven tiral, pa se še zmenil ni nihče zanje. — Čitalo se je pismo Stojana Protiča, ki pravi, da ne more prisi; če se mu brez tega ne dovoli sodelovanje v konstituenti, mora

Jariko, nože ti poskusi,
Če so topi, jih nabrusi.
Prasec masten je zadosti,
Zjutraj mora se zabesti.

Bog čede in varuh paše je bil pri paganih Veles, katerega nadomešča sedaj sv. Jurij. Na Jurjevo gonijo pastirji veselo pevajoč: »Pridi, pridi, sv. Jurij, no po svetu ti zakuri, da mo leži krave pasli, dati nemamo kaj v jasli.« Na levi roki nosijo košaro z jači-in maščo, ob strani pa poludvo, v kateri si na paši pečejo jajca (pražijo cvrtje), napravljajo kravam vence in jim jih dajejo na rogle. Morebiti sv. Jurij, ker je varuh živine, v nekaterih krajih na Slovenskem ni v čislih, zato neradi dajejo otrokom pri krstu to ime. V neki župniji sta bila župnik in učitelj (takrat tudi cerkovnik) Jurija. Babica prinese na Jurjevo novorojenca h krstu. Ker je imel župnik navado, da je vsakega otroka s tistim imenom krstil, kateri svetnik je dan otrokovega rojstva bil, vpraša babico, kdaj se je dete rodilo? Babica odgovori: danes. Tedaj bo Jurij, reče župnik, a babica prosi, naj bo Franc. Župnik: »Zakaj

pa ne Jurij?« Babica: »Oh, gospod, ko so vsi Jurji malo »zašikjeni«. Župnik se zadere: »Te sva jaz in školnik tudi?« Babica molči in s težkim srcem posluša, kako g. župnik otroka za Jurija krščuje.

Na sredopostno sredo v naših krajih »babo žagajo«. Iz slame naredijo babo in jo sredi vasi na dvoje prežagajo ter vržejo v vodo. Paganski običaj, ki znači, da je potekla doba vlaže boginje smrti Morane nad naravo, katera je sedaj zopet oživel.

Tudi Janževina ima svoj pomen iz paganske dobe ter znači »pitno daritev«. Pred pitjem izlije je pagan vselej nekoliko vina na tla svojemu maliku v dar. Pri nas ta dan blagoslovljeno vino nesejo vinogradniki h goricam ter vsakemu polnemu sodu prilijejo blagoslova, potem pa v veseli družbi zapojejo:

»Pijmo Šent-janževca,
Da bode srečno
Z vlijenje vsakega
Zdaj in na večno!«

Danes planiski ples v Nar. domu!

imenovanju nove vlade, je bila seja zaključena.

Beograd, 12. jan. Dr. Korošec je danes zopet prišel k Pašiću in mu predložil zahteve svoje stranke glede avtonomije pokrajin. **Pašić je Koroševe zahteve odklonil.**

Beograd, 12. jan. Odličen član radikalne stranke je z ozirom na odstop Protiča izjavil, da bi ne bilo vseh številnih kriz in tudi volitve bi bile izpadle drugače, da je bil na čelu vlade ed prvega početka Pašić in ne Protič, ki je danes v stranki osamljen. Pašić je z vso odločnostjo za sporazumno politiko radikalcev in demokratov. In Pašić ne pusti tako lahko situacije iz rok.

Beograd, 13. jan. Prihodnja seja konstituante bode v soboto. Vsi se bota odbor za spremembo poslovnika ter ustavni odbor. Verifikacijski odsek bo poročal o spornih mandatih.

Beograd, 13. jan. Zemljoradniki so za slučaj vstopa v vlado postavili celo kopo pogojev, ki predstavljajo nekakšen dejovni program za koalicjsko vlado. Pogajanja med demokratimi in radikalci na eni ter zemljoradniki na drugi strani so se danes nadaljevala. Pogoji zemljoradnikov se razen par točk krijejo s programom demokratov. Za zemljoradnike vodita pogajanja Lazić in Pucelj.

Beograd, 13. jan. Na zahtevo muslimanov in klerikalcev glede avtonomije pokrajin v dosedanjih mejah je Pašić izjavil, da o tem ne more biti govora, češ: »Ako naj ostane vse pri starem, zakaj smo se pa potem borili za ujedinjenje?« Ko je Korošec dejal, da je njegov klub primoran zapustiti Beograd, je Pašić izjavil, da mu tega nihče ne more in noče braniti. Pogajanja s klerikalci so definitivno razbita. Korošec je obsedel.

Politične vesti.

Izvršitev rapallske pogodbe se bo še zavlekla?

Rim, 12. jan. V prihodnji seji min. sveta bo določen dan za izmenjavo ratifikacijskih listin v zadevi rapallske pogodbe. Italijo bo zastopal pri izmenjavi grof Sforza, Jugoslavijo naš rimski zastopnik dr. Antonijević. Nato bodo imenovane komisije, ki naj izvrše potrebno delo za izvršitev pogodbe. Določiti treba meje v Istri in Primorju, kar bo trajalo dolgo časa, dalje meje Zadra in meje reške države. Pri slednji bo šlo zlasti za luko Baroš in Delta. Še le ko bodo komisije končale delo, bo Italija izpraznila in izročila Jugoslaviji kraje, ki ji pripadajo po rapalški pogodbi. Ker spada k izvršitvi rapallske pogodbe tudi sklenitev posebne gospodarske in finančne pogodbe med obema državama, se bo po dveh mesecih po uveljavljenju rapallske pogodbe (po izmeni ratifikacijskih listin) sklicala v to svrhu posebna konferenca. Kakor videti, se Lahom ne mudi in briadi še za nedogleden čas obdržali naše kraje.

Beograd, 13. jan. Iz Rima je prejela vlada nota, ki zahteva odgoditev izvedbe rapallske pogodbe do meseca maja. Ker je naša vlada že izvršila priprave za zasedbo ozemlja, bo najbrže odklonila italijansko zahtevo.

Jugoslovanski socijalni demokrati so zadnje čase pridno na delu, da prevzamejo zopet tudi na Hrvatskem in v Srbiji vodstvo delavskega gibanja v svoje roke in ga iztrgajo iz rok komunistov. Izkušani socijalistični borce Bukšeg, Korač in drugi pozivajo delavstvo nazaj »na stare puteve« poštenega delavskega sindikalnega in političnega pokreta.

Bolgarski ministrski predsednik Stambolijski je dospel v Bukarešto in imel konference z rumunskim zunanjim ministrom Take Jonescu. Bil je sprejet tudi od kralja. Gre za ustvarjenje lojalnega in prijateljskega razmerja med obema državama.

V Avstriji je izbruhnila na Dunaju in v Gradcu stavka poštnih nastavljenje.

Na Francoskem je dobila vlada v seji poslanske zbornice 12. tm. z 463 proti 125. glasovom nezaupnico in je odstopila.

V Mali Aziji, kjer se še vedno vrše boji med grškimi in pa četami turških nacionalistov pod vodstvom Kemal-paše, so kemalisti grško črto prodri na treh točkah in na levem grškem krilu zbrali znatno armado.

Pognati nameravajo Grke na odsek Smirne. Grška vlada je vsled slabega vojaškega položaja v Mali Aziji in pa vsled finančnih težkoč v težkem položaju in računati je z njenim odstopom.

D' Annunzio bo glasom poročila Agenzijo Stefani v nekaj dneh zapustil Reko in se odpeljal z avtomobilom v Italijo.

Iz Korotana.

V Borovljah so bili na Silvestrov večer Slovenci mirno zbrani pri Smeřniku. Ob 10. uri sta prišla v gostilno 2 pijana nemškutarja, ki sta bivšemu boroveljskemu gerentu Borovniku grozila: »Verdammter Čuš, sie werden hinausgeschmissen!« Neki Slovenc je oba vrgel na cesto. Izzivača sta odšla takoj k »Justu«, kjer je bila zbrana nemška družba. Povedala sta kaj se je zgodilo. Vsa nemška družba se je dvignila in šla pred Smeřnikovo gostilno, ki je pa že bila zaprta. Vdrli so vrata z zunaj stojecimi sodčki, šli v hišo in vse demolirali (razdiali). Krasna svoboda, ki jo uživajo Slovenci na Koroškem. Upamo, da Cillierca to poročilo ponatisne.

Za plebiscit v Mežiški dolini so se pričeli zavzemati Nemci. Upajo sto zahtevo uspeti pri Zvezi narodov. Svoje hujškaško delo so že prenesli na tla naše države. Kaj čakajo oblasti, da ne uvedejo strogih mer ob meji? Kaj je z obmejnimi komisarjati?

Mariborsko pismo.

Maribor, dne 13. I. 1921.

Gospod urednik! Danes pa par besed o našem kulturnem življenju. Hotel sem Vam o tem že večkrat pisati, pa mi je zastalo pero, ker ni bilo nič prav veselega poročati. Nerad pa bi se tudi jaz podal v trop neplodnih kritikastrov. Videl pa sem medtem, da tudi drugod po Sloveniji ni nič drugače in nič bolje; zato sem se odločil napisati svoje obljudljeno kulturno pismo uprav sedaj, ko smo na višku predpustne sezone, nebrzdanega veseljačenja in vratolomnega zapravljanja.

Po prevratu je dobil Maribor najvažnejše kulturno torišče, stalno gledališče, katero se je nastanilo v poslopju mestnega, prej nemškega gledališča. Rodilo se je z ogromnimi, skoraj nepremagljivimi težavami. Ravnatelju, umetniku Nučiču pa se je posrečilo, premagati vse zapreke in danes je gledališče že izven svojih težkih potrodnih bolečin. Letos smo otvorili gledališko sezono s Cankarjevimi »Hlapci«. Mislim, da je hotelo dati vodstvo gledališča s tem nekak program svojemu delovanju. Bil bi to lep cilj, ki ga končno moramo doseči: kazati na odru narodu njegov pravi obraz, bičati njegovo vest, trebiti lenobo, ki se tako rada vse v ljudska srca in duše, kazati lepoto in silo, ki jo daje človeku čisti značaj. Uprizoritev je bila lepa, čeprav si je glavnega junaka ta ali oni morda drugače predstavila, kot si ga je mislil umetnik. Tudi udeležba je bila vedno lepa.

Seznam iger, ki jih hoče gledališko vodstvo letos podati, je zelo velik in pester, čeravno za mariborske razmere ni izbran ravno najsrečnejše. Priznamo, da je treba tudi ljudskih, veselih iger, tudi povdarjam, da naše gledališko vodstvo pri današnjih razmerah mora delati koncesije blagajni. S tem pa še ni rečeno, da bi nam morali spravljati na oder predpotopne vaške starine. »Revčka Andrejčka«, »Brata Martina« in podobno. Tudi Linhartov spomin bo dovolj počaščen, če se bodo spominjali njegovih dramatičnih puskusov literarni historiki.

Lepo je, da poskušamo dati našim ljudem najvišjo dramatsko umetnost. Svetovna literatura nam nudi dovolj izbire. Ni pa bilo treba, da smo začeli v Mariboru z najtežjimi stvarmi in to brez primerne priprave občinstva. In zato je gledališče čisto po nepotrebni tratiло čas, denar in energije s tem, da je moglo končno v dveh večerih igрат tridesetim ljudem Strindbergov »Smrtni ples« in »Vampirja«. Strindberg je napisal več drugih lepih stvari, ki bi imele končno isti učinek, pa bi privabile zato več občinstva; gledališče pa bi lahko zabeležilo s tisto predstavo pozitiven uspeh. Tudi po lsernu so segli skoraj z isto nesrečno roko. V današnjih časih bi bil pač primernejši njegov »Ljud-

ski sovražnik« in podobne, kot pa »Heda Gabler«, ki se je povrh tega še na odru ponesrečila — pa ne pri strelijanju.

Zelo pogrešamo v programu iger bratskih slovanskih narodov. Iz bogate češke dramatske literature je vodstvo dalo na program samo eno igro, nasprotno pa 14 nemških, kar je za Maribor neodpustljiva pogreška. Mi vendar ne smemo ravno v Mariboru kazati, da še vedno živimo od nemške kulture. V tem oziru zahtevamo korenito remeduro.

Važen kulturni korak naprej je storilo gledališče tudi s tem, da je pričelo izdajati svoj gledališki list »Zrnje«, ki je spočetka izgledal bolj kot skromen dijaški listič, v zadnjem času pa je zbral njegov urednik dr. Pavel Strnišek krog sebe lepo število zmožnih sotrudnikov, tako, da list s svojo skromno obliko odgovarja svoji vzgojno-poučni nalogi.

O posameznih prireditvah in igralcih danes ne bom poročal, ker sem Vam hotel podati le majhno pregledno sliko našega kulturnega življenja. Bilo bi morda dobro, če bi »Nova Doba« svojim inteligenčnim čitateljem po deželi podajala stalna kratka poročila o našem gledališču in tako budila zanimanje za našo Talijo. Nedvomno je, da ima naše gledališče v Mariboru lepo bodočnost in je odvisno le od spretnega vodstva, če bomo pritegnili v ta svoj Talijin hram vse občinstvo, brez razlike narodnosti.

Letos imamo par prvovrstnih igralskih osebnosti, ki nam res ustvarjajo umetnost: Nučiča, Skrbinška, gospo Dragutinovičevu, Povheta, Bukševu, pevki Mezgečevu in Ožegovičevu, Šimanca itd. Vodstvo pa dela veliko napako s tem, da sili tudi svoj najmlajši naraščaj v najtežavnejše vloge in tako smo morali n. pr. pri Strindbergu poslušati prav mučne deklamacije. Drugič zopet silijo povke v dramatiko in k petju deklice, ki niti posluha nimajo.

Razvoj gledališča v drugem največjem mestu Slovenije pa zahteva, da se tudi to podržavi, da dobimo v vodstvo pravo avtoritetno in trdno gmotno ozadje. Ravno tako pa potrebujemo stalne operetne in operne predstave.

Državno gledališče bi potem tudi lažje skrbel za prepotrebne ljudske, dijaške, delavske, vojaške in otroške predstave, ki smo jih imeli doslej premalo. Končno moramo vendar pritegniti tudi delavske sloje iz znanih Studencev in ostale okolice, ki so doslej živel izključno v duhu nemške kulture. — Skrajno smo se čudili, da gledališče ni preskrbelo niti za delavsko predstavo »Hlapcev«, ki se vam je lani v Celju tako izredno posrečila.

V prihodnjem pismu Vam budem podal še nekoliko kulturnih drobcev iz našega mesta, ker sem se danes malo preveč razpisal o gledališču. Dotlej pa iskreno pozdravljen! —n.

Mariborske novice.

Nemška predprzno v Mariboru gre že tako daleč, da prodajajo ponekod — in celo vsiljujejo — Südmarkine vžigalnice. Kaj so naše oblasti res čisto slepe, da se pripušča uvoz tega blaga?

Na mariborskih šolah je ponekod ukinjen pouk, ker — ni premoga. — Nemški mestni stavni urad je pač zelo skrbel za razvoj našega šolstva. In slovenski gerent dr. Leskovar je to mirno gledal.

Morilec Eferi iz Spodnje Kungote, ki je ustretil Šorijevu, mater devetero otrok, je nekaj časa še grozil tudi drugim ljudem, nato pa pobegnil v Avstrijo.

Imenovanje. Začasnim komisarjem obmejne policije v Mariboru je imenovan Živan Pantić.

Trgovski ples priredi Slov. trg. in obrt. društvo v Mariboru dne 29. tm. v prostorih slovenskega gledališča (Kasino). Kdor pozna te prireditve še izza prejšnjih let, ve, da bode zabava imenitna. Vabilo se že razpošljajo. Kdor zaradi pomanjkanja naslova ne bi dobil, naj se takoj obrne na omenjeno društvo. —k

Celjske novice.

Čitalnica v Celju otvori v četrtek 27. januarja ljudsko knjižnico. Izposojevale se bodo knjige tudi nečlanom. Ti polože kot nekako varščino za iz-

posojevanje knjig enkrat za vselej 10 kron. V slučaju, da knjigo poškodujejo, zapade varščina. Z ozirom na visoke cene knjigam je ta korak gotovo opravičljiv. Knjižničar bode posloval dvakrat na teden in sicer vsak četrtek od 1/2 do 7. ure zvečer in ob nedeljah od 9. do 10. ure dopoldne. Knjižnico je treba spopolnit s knjigami novejše dobe. V ta namen potrebujemo denarja. Čitalnica pa razun članarine nima nikakih dohodkov. Obračamo se vsled tega na naše zavedno občinstvo, da nas po svojih močeh podpira in skuša pridobiti čim največ novih članov. V Celju nimamo knjižnice, ki bi bila dostopna širšemu občinstvu. Večina našega ljudstva, ki išče razvedrila v knjigah, živi v gmotro manj povoljnih razmerah in ne more vsled današnjih cen kupovati knjig. Z otvoritvijo knjižnice prične Čitalnica zopet izvrševati svojo visoko kulturno nalogu. Naše občinstvo se tega gotovo zaveda in po pravici lahko pričakujemo, da ne bude narodne obitelji, ki bi ne bila članica Čitalnice. Članarina znaša mesečno 1 dinar.

Osebna vest. Pravni praktikant Mirko Detiček v Celju je imenovan avskultantom.

Gostovanje »Hudožestvenega teatra« v Celju je žal onemogočeno, ker so bile stavljenje za naše male razmere previsoke zahteve.

Zlobnost ali hudobnost? Cillerca je v svoji 3. št. od 9. tm. priobčila vest, da se morajo glasom že podpisane odredbe 10-, 2- in 1-kronski bankovci izmenjavati do 15. tm. Na podlagi te vesti je prišlo v davkarijo več strank, ki so »točnemu« poročanju nemškatarskega labžurnala nasedle in zahtevalo zamenjavo. Človek res ne ve, ali sede v Cillierčini redakciji ljudje brez glave ali pa so tako zlobni, da ljudstvo po nepotrebniem vznemirajo in jemljejo ugled državni oblasti.

Ljubljanski listič »Nova pravda« — narodno-socijalistično smetišče — si je dovolil nedavno v nekem dopisu iz Celja predzno laž, da predsednik celjske stanovanjske komisije »za bakšiš« daje stanovanja demokratom. To je seveda podla laž, in je vložena proti ljubljanskemu smetišču tožba. Gospodje narodni socialisti bodo imeli priliko pred sodnijo dokazati svoje zlobne trditve.

Za stanovanjsko vprašanje v Celju se celjski dopisnik »Jugoslavije« stalno zanima, kar je zelo hvalevredno. Hvalevredno pa ni, da piše v zvezi s tem neresnice, ki po nepotrebni razburjajo nepoučene ljudi. Tako je že parkrat »ožigosal«, zakaj se je v Matija Gubčevi ulici dalo neko stanovanje za trgovski lokal. Gre očvidno za lokal g. Šosterja. Ugotovimo torej, da dotični prostor — kar pomnimo — ni stanovanje, ampak majhen prostor, kjer je bila poprej trafika. Poleg tega lokal ima zet hišnega posestnika g. Jagodič svoje edino trgovsko skladisčko, kojega souporabo iz prijaznosti dovoljuje g. Šosterju. Dobro bi bilo, da bi se g. dopisnik »Jugoslavije«, preden kaj načeka, res tudi natančno pouči o resničnem stanju.

Za Jugoslovansko matico so darovalo učenke IV. razreda mestne osnovne šole 250 K. Med drugimi je podarila Hedvika Pertinač 122 K, Marija Kerchelih 22 K, Jelena Naumovič 20 K itd. — G. Janez Bovha st. je namesto venca na krsto pokojnega prijatelja g. Armina Gradišnika podaril J. M. 100 K.

Smrtni slučaji. Dne 10. tm. je umrla v Kocenovi ulici 76-letna zasebnica Marijeta Zupanc; isti dan v javni bolnici 56-letna prevžitkarica Marija Repič iz Gotovelj, dne 11. tm. je v bolnici umrl na sušici 39-letni obč.ubožec Jožef Habjančič, na Polulah pa delavcu Žekarju novorjenček Janko vsled slabosti.

Pobiranje najemninske doklade v celjski okolici. V občini okolica Celje je od vseh poslopij, za katera je predpisan hišni davek, pobirati naklado na najem

lokalih iz kurtoazije v pogovoru z nemškutarji, ki notorično dobro znajo slovenski, švabčarijo. Godi se, da pripadniki častniškega stanu z dekleti na ulicah ostentativno švabčarijo. Godi se, — ne rečemo, da v Celju! — da jugoslovanski oficir, ki ima Slovenko za ženo, z otroci ne govori slovenski, češto se bojo itak v šoli učili. Godi se, da se ta duh kurtoazije napram nemškutarjem od manj zavednih staršev vceplja tudi mladini in slišite slovenske otroke na ulicah v pogovoru z nemškatarskimi naravnost grozno švabčariti. Tega mora biti konec! Smo v nacionalni državi in tujerodni elementi se morajo navaditi na to, da se prilagodijo nam, ne mi njim. Našo mladino moramo navajati na to, da povsod in v vsakomur govorji slovenski. To ni vzgoja v nacionalnem šovinizmu, ampak vzgoja v nacionalnem in državnem duhu. Tuje rodce moramo prisiliti, da se navadijo našega jezika, če hočejo živeti v naši nacionalni državi. Vsako popuščanje v tem oziru je greh nad narodom, greh nad državo. V krogih naše armade pa mora tudi izginiti duh, ki stremi za pobratenjem, katero naj prihaja z naše strani. Ne! Oni morajo priti, oni morajo pokazati, da hočejo z nami kot lojalni državljanji sodelovati. Nikakor pa ne gre, da se jimi mi ponujamo kakor pocestne vlačuge. To bodi za enkrat zapisano na naslov vseh tistih, ki v tem oziru grdo, neodpustno greše. Brez pardona bomo v bodoče razkrinali vsakogar, ki bi skušal grešiti proti tem principom.

Za Dijaško kuhinjo v Celju sta podarila g. Ivan Ravnikar in rodbina Kokotova v Celju namesto venca na krsto † Armina Gradišnika po 100 K.

Sokolstvo.

Mariborski Sokol je imel dne 4. januarja svoj letni občni zbor, na katerem je starosta dr. Vlad. Sernek poročal o plodonosnem delovanju društva v prošlem letu. Društvo si je nabavilo letos v sredi mesta lepo stavbišče za Sokolski dom, ustanovilo krepki jezdni odsek, dijaški orkester, obrtni naračaj, pomnožilo knjižnico nad 500 knjig, pripredilo 28 javnih nastopov ter izvršilo vse ogromne priprave za Savezni Sokolski zlet, ki je nad vse pričakovane sijajno uspel. V društvu je telovadilo to leto nad 1000 oseb v štirih telovadnicah, v letnem času pa na prostem telovadnišču v Mlinski ulici. Za plebiscit na Koroškem so zbrale Sokolice pri cvetličnem dnevu 11.000 kron, na Miklavževem večeru je Sokol obdaroval nad 600 otrok z darili v vrednosti 20.000 K. Skupno prenoženje mariborskega Sokola znaša 145.000 K. Občni zbor je trajal 4 ure in so Sokoli kot Sokolice pri slučajnostih sprožile številne nasvete in predloge za intenzivnejše delovanje. Zborovanje je bilo izvanredno dobro obiskano, živahnino in nad vse prisrčno.

Odbor mariborskega Sokola je prihodnje leto slediči: starosta dr. Vlad. Sernek, podstarosta Tomažič, odborniki Haller, Milost, Ilich, Majer, Višič, Bureš, Hren in Cotar; odbornice: Kranjčeva, Planinškova, Ballanova; načelnik: Julč Novak; namestniki: Perne, Stanek, Bajčeva; praporščak: Volčič, orodjar Babič, načelnik prosvetnega odseka dr. Kovačič; preglednika dr. Igolič in dr. Reisman. Br. dr. Pivko pa je zaposlen v župnem odboru, kamor bo imenovani odbor delegiral sam 10 odbornikov.

Novo sokolsko društvo se je ustanovilo v Zagrebu. Kakor znano, so razni separatistični elementi v dozdajnem skupnem Sokolu dobili nadmoč in pričeli svoje razkrajalno delo. Člani, ki so iz tega Sokola izstopili, so si ustanovili 9. t. m. novo društvo. Starosta je vseučiliščni prof. dr. Lazar Car.

Sokolski Glasnik glasilo Jugoslovenškega Sokolskega Saveza. — Ravnokar je izšla prva številka tega sokolskega glasila, ki vstopa s tem v tretje leto. Pozivljamo vse brate in sestre, da obnove takoj naročnino ozir. se naroča na list, ki je prepotreben za vsakega Sokola, ki hoče biti informiran o stanju naše organizacije. Mnogo bratov in sester pogrešamo še med naročniki. Opozarjam zlasti na to, da ima ta letnik tehnično prilogo, ki jo tureje br. dr. V. Murnik in ki začne redno izhajati s 1. marcem, ker izidejo v januarju in februarju proste vaje v članic za leto 1921. So-

kolski Glasnik se naroča pri upravn. v Zagrebu, Šenotna ulica 27/II. ali pa pri Jugoslovenskem Sokolskem Savezu v Ljubljani, Narodni dom ter stane letno 50 K, s tehnično prilogo 70 K. Prvo in drugo številko smo poslali nekaterim bratom na ogled in ako je ne vrnejo, smatramo, da se naroča na list.

»Sokolič« list za naračaj. Prva številka tega lista izide okoli 15. januarja ter bode nadalje izhajal 15. vsakega meseca. Z novim letnikom se list razširi po vsej državi. Naročnina stane 36 K. Bratje in sestre, naračajte list, ki je prepotreben za našo mladino, potreben pa tudi za vladitelje naračaja. List se naroča pri upravnosti Sokolica, Ljubljana, Učiteljska tiskarna.

Sokolski koledar za leto 1921. Društva naj takoj naroče po več iztisov koledarja, ki ga naj potem razširjajo med članstvom.

Prosветa.

»Plamen«. Pod tem naslovom je pričel dne 13. t. m. v Ljubljani izhajati nov ilustrovani list, ki ima izpolniti vrzel, katero Slovenci bričko občutimo na polju ilustrovana časopisa. Spolopnitez našega osvobojenja in ujedinjenja, boljše medsebojno spoznavanje naših plemenskih in krajevnih razmer, narodnih šeg in navad, naših krasnih krajev in pokrajin itd., bodi v smislu izdanega obvestila program novega lista. List bo izhajal dvakrat na mesec na 12 velikih stranch. Izdajal ga bo g. urednik Jos. Prunk. Celoletna naročnina bo znašala 140 K, polletna 72 K, četrletna 36 K, posamezna štev. 6 K. — Upravnost je začasno na Kongresnem trgu št. 19 v Ljubljani.

Kje so grobokopi naše kulture? Piše nam prijatelj lista: Hotel sem dobili neko znanstveno knjigo. V ljubljanski knjigarni, kjer sem jo izsledil, so zahtevali zanjo 126 jugoslov. kron in 10 odstotkov drag. doklade. Moj sošolec pa mi jo je prinesel z Dunaja za 97 avstr. kron. — V Avstriji stane en zvezek Reklamove biblioteke dve avstrijski kroni, v naših knjigarnah pa po 5 jugoslov. kron. Priobčujemo to brez komentarja, da javnost vidi in presodi. Priponimo k temu le še, da ima klerikalna knjigarna v Ljubljani cele sobe napolnene z raznimi knjigami, ki jih je pokupila po vseh farovžih, ne proda pa ničesar, ampak še čaka. Še je profit premajhen.

Dr. A. Ogris, Borba za jugoslovansko državo. V Ljubljani 1921. Založila Tiskovna zadružna, Žbirka političnih, gospodarskih in socijalnih spisov VII. zvezek. Cena 32 K, po pošti priporočeno K 1.80 več. Za našo javnost povsem nove stvari odkriva Ogrisov spis. Vsled stroge avstrijske cenzure smo med vojno le malo slišali, kaj delajo naši izseljenci v tujini in kako se trudijo, da bi pridobili zapadne države za našo nacionalno državo. Le tuintam je tajno krožila kakšna novica, ali pa smo iz raznih avstrijskih protiodredb sklepali, da se mora v tujini nekaj pripravljati. O delovanju Jugoslovenskega odbora, katerega predsednik je bil Trumbič, smo le malo vedeli. Njegovo delovanje, zlasti njega slovenskih članov, nam odkriva sedaj Ogris. V »Borbì« nam popisuje, kako je agitiral v Franciji, Angliji, Italiji in Ameriki, kako je prišlo do dobrovoljniške akcije, kako se je sklepal krfška deklaracija, vršil rimske kongres zatiranih narodov in kako se je amerikansko javno mnenje postavilo na našo stran. Ogrisova knjiga je tako aktualen spis, ki ga bo z velikim zanimanjem čital vsak inteligent. Knjiga se naroča pri Tiskovni zadružni v Ljubljani.

Turistica in šport.

Sport. Izšla je druga številka ter prinaša: Vpliv zimskega športa na človeka. Šestdnevna dirka s kolesi. Rud. Badjura: Navodila za sestavljanje vremenskih poročil iz zimskošportnih postojank. — Rud. Badjura: Smuška terminologija. (Konec). — Radovan Sepec: Sport v Mariboru. Razne drobne vesti. Poleg tega krasni to številko osem jako lepih slik. »Sport« je najboljši jugoslovenski sportni strokovni list. Izhaja tedensko ter stane četrtletno 56 K. Naroča se pri upravi v Ljubljani, Narodni dom.

Dnevna kronika.

Podraženje premoga je nastopilo z 12. tm. Takšno obvestilo so vsaj dobili od trboveljske družbe odjemalci njehega premoga. Upamo, da bo komisija, ki je šla v Trbovlje, res nepričnato presodila, v koliko je povisitev upravičeno. Družba mora dati vse svoje poslovne knjige na vpogled. V komisijo se naj pritegnejo zaupniki delavstva in konzumentov. S trboveljsko družbo morajo biti končno jasni računi!

Italijanska vlada in visokošolci iz zasedene Slovenije. Italija, ki nam je s svojo grabežljivo roko odtrgal najboljši del Slovencev, dobro ve, kaj pomeni narodu inteligenco. Zato se prav nič ne briga za one svoje visokošolce iz zasedenega ozemlja, ki študirajo po univerzah v tujini. Računa pač popolnoma pravilno: kadar bo narod brez izobražencev, bo lažje obračunati z njim. V sami Pragi na pr. je 1/5 slovenskih dijakov samo takih iz zasedenega ozemlja, ki ne uživajo od Italije prav nikake podpore. Njih materijelno stanje ni zavidanja vredno. Po bratovsko si dele z ostalimi slovenskimi dijaki v skupni, popolnoma nepolitični, strogo ekonomski »Slovenski dijaški zadružni v Pragi«, križe in težave dijaškega življenja. Kdor uvidi, da prazne besede ne zadežejo nič in da je treba tu z dejaniem nastopiti, se mu nudi prilike dovolj, da aktivno sodeluje in stekel si bo vrhu tega še hvaležnost dijašta. Prispevke je poslati na: Jadransko banko v Ljubljani, na račun »Slovenske dijaške zadruge v Pragi«.

Mariborska »Straža« uvideva počasi, da so upi klerikalcev po večni nadvadli v Sloveniji potom pokrajinske avtonomije splavali definitivno po vodi pod »centralističnim valovanjem«. Bridko joka na razvalinah svojih upov, v slovo pa poje Verstovšku visoko pesem slave za njegovo delo na šolskem polju. Nismo tako zakrnjeni, da bi tajili, da se je na polju šolsstva po prevratu marsikaj dobrega storilo. Prijeti pa moramo dejstvo, da se je vse, kar je v tem oziru storjenega, izvršilo na pritisk naprednih krogov ter da je na drugi strani vzdrževal Verstovšek v svojem resortu strankarsko korupcijo najgrš sorte. Preko tega dejstva ne pomagajo tudi slavospevi, ki si jih pojde Verstovšek sam s svojim podpisom v »Slovencu«.

Komunistično zaledo treba steti, vpije mariborska klerikalna »Straža«. Minister za notranje zadeve je poleg drugih ukrepov proti komunistom preposedal tudi celo vrsto inozemskih komunističnih listov, ki delajo na razpad naše države. Sedaj pa je zavil proti temu ljubljanski klerikalni »Včerni list«. Mi pa pravimo: »Oče, odpusti klerikalcem, ki v svoji zmedenosti sami ne vedo, kaj delajo!«

Likvidacija ministrstva za prehrano v Beogradu se je pričela. Prikljopilo se bo ministrstvu za poljedelstvo.

Ministrska komisija v Trbovljah. Dne 12. tm. je iz Beograda v Trbovlje odpotovala medministrska komisija, sestavljena iz načelnikov ministrstev za šume in rude, poljedelstvo, socijalno politiko in notranje zadeve, da prouči razmere in odnosaje med delavstvom in trboveljsko družbo.

Kot slovenski odvetnik v Ameriki se je naselil v Clevelandu dr. Fran Lovše, rojen amerikanski Slovenc.

Nove šolske knjige za slovenske in hrvatske ljudske šole izidejo koncem tm.

Selijo se končno v Avstrijo nešteti bivši avstro-ogrski častniki, ki so še pri nas vedno čakali na — druge čase. Pred nekaj dnevi je iz Maribora šlo 11 vagonov, dne 11. tm. pa cel vlak pohištva te gospode v Avstrijo. Srečno pot!

Na slovenski meščanski šoli v Postojni se je otvoril tudi četrti razred.

Gozdovi grofa Festeticsa v Medjimurju. Prejšnji minister za šume in rude, starčevičanec Kovačević, je odredil, da se gozdovi grofa Festeticsa v Medjimurju prodajo brez licitacije delniški družbi »Dom«, kateri načeljuje lesni veletrgovec Janečković v Zagrebu. To koruptno odredbo je sedaj novi minister za šume in rude, demokrat dr. Krizman razveljavil.

Poljski državni proračun za leto 1921 izkazuje 20 milijard poljskih mark dohodkov in 100 milijard izdatkov.

Dopisi.

Lovski klub v Žalcu priredi v soboto 29. jan. ob 20^{1/3} uri velik lovski ples v dvorani g. Fr. Robleka. Svira polnoštivalna vojaška godba iz Marijana pod osebnim vodstvom kapelnika g. Ferdo Herzoga. Ta prireditev je prva slovenska lovška v večjem slogu v Sav. dol.

Cítalnica v Slov. Bistrici priredi dne 1. 2. 1921 ples v dvorani Okrajne hranilnice, pri katerem svira vojaška godba na lok. Pričetek ob 7^{1/2} zvečer. Vstopina 25 K za osebo. Rodbine po 20 K za osebo.

Rogaška Slatina. V zadevi »jušnega« nastopa našega ravnatelja Dolanca v Žumerjevi gostilni, kjer je brez povoda z revolverjem grozil, je prišlo do tožbe. Ravnatelj Dolenc je moral prositi odpuščanja in plačati stroške. To ga pa ne bo motilo, da ob prvi prihodnji priliki ne bi zopet kazal svoje iz prisilne delavnice prišene surovosti.

Sv. Peter v Sav. dol. Čitamo, da je bil pred novomeškim sodiščem obsojen župnik Bartelj v Vavtivasi na 200 K globe, ker ni hotel izdati nekemu volilcu potrebnih krstnih listin. Čudom se vprašamo, kaj delo celjsko državno pravdništvo z zadevo našega župnika Jančiča, katero smo svojčas verodostojno v javnosti opisali. Ali se je akt izgubil?

Zreče. 15. tm. izročimo javnemu prometu podaljšani del konjiške lokalne železnice od Konjic do Zreč s postajališči v Gabrovljah in Radenivasi in postajo v Zrečah. Proga je dolga 6 km.

Iz Laškega. Nekaj odgovora na Ebersbergov zagovor. Ravnatelj naše škrljinarne in elektrarne in obenem njen družabnik se poskuša oprati. Ta poskus je tako klaver, da bo kaj izdal mogoče le pri lastnici podjetja, drugod pa prav nič, ker v celoti potrjuje naše proti načinu nacionalizacije naperjene dopise. Če se je izvršila nacionalizacija podjetja (bolje bi bilo, da bi se ne, ker bi imeli vsaj proste roke), to pač ni zasluga Ebersbergova, temveč vsljeno mu dejstvo. Ebersberg priznava, da je sam Nemec in inozemec (to dvoje zelo rad povdral), priznava, da je imel zaposlenega spodenega nadupravitelja Mastena, priznava da je odpravil slovenskega knjigovodja ter ga nadomestil z drugim pristno jugoslovenskega pokoljenja (sam, da le ni Slovenec!), utaja pa, da ima še vedno nastavljeno Mastenovo hčer in da ima tudi še druge elemente, ki jih v Laškem ne moremo trpeti. Prikriti hoče na ta način svoje germanizatorične cilje, ki jih Slovenci tako radi pregledamo in pozabimo in prav pritajeno hoče Laško držati kot steber v »Horruck bis Steinbrück«-stremljenju. Moti pa se Ebersberg v mninju, da bo tudi nas premotil in istotako se moti v naziranju, da ostanejo njegova potovanja v inozemstvo neopažena. Sicer pa smo uverjeni, da bo tudi njegova domišljena vsestranska zmožnost in nenadomestljivost zginila, kakov je zginil sneg raz razvalin predvojničnega poloma, ki ga je škrljarna doživelja vsled Ebersbergovih izrednih zmožnosti. Ako ta oholi šovinist ne čuti toliko narodnega ponosa v sebi, da bi se prostovoljno odpovedal obsovraženemu slovenskemu kruhu, ne bomo odnehalo prej, da mu ga vzamemo! To si naj zapomni!

Imeno. Dne 6. jan. — na sv. treh kraljev dan — je priredila Radičeva stranka pri nas javen shod, ki je bil dobro obiskan. Videli smo predvsem Hrvate, klerikalno imensko gardo, precej radovednih samostojnežev in pa podčetrčke nemčurje. Iz govornikovih ust smo slišali po starci navadi veliko dobrih obljud, kakor v nekdajnih Jančkovičevih časih. Treznejši poslušalci so mislili svoje, oni brez lastnih možgan so jo ubrali za »slovensko seljačko republiko« po Radičevem vzorcu, najbolj pa je ugajalo podčetrčkim nemčurjem, ki so zagotavljali rudečih žarečih lic, da je bilo »ser řen«. Torej heil Radič! In Imeno vam je bilo še pred nedavnim časom nepremagljiva klerikalna trdnjava! Zato si šepečejo hudo mušneži, da so prišli Radičevi na pomoč našim črnim kumekom, da jim

pomagajo spraviti polomljeni klerikalni voz zopet na cesto, ker je že opasno daleč na samostojnem zelniku.

Sedlarjevo ob Sotli. Gospod urednik! Le redkokedaj dobite kak glas iz našega kraja. A svaka sila do vremena! Znate, naše ceste, ki jih upravlja slavni okrajni odbor pod načelnštvtom gosp. dekana Tomažiča v Kozjem, so že take, da večinoma ne morejo niti od daleč konkurirati z občinskim in zasebnimi kolovozi. Verjamemo, da je to g. dekanu vsejedno, kajti v široki udobni kočiji se še ne bodo prekučnili tako hitro v cestni jarek, a mi, ki nismo tako srečni, da bi se lahko okoli vozili v širokih dvovprežnih kočijah, ampak se moramo posluževati slabih podplatov in razigranih čevljev, prosimo merodajne činitelje, da napravijo enkrat tej zaniknosti konec in ali pritisnejo na prečastitega g. dekana kot načelnika okrajnega odbora, da dā nasipati ceste ter popraviti ljudem in živini smrtonosne mostove ali pa, kar je še boljše, da se določi za to mesto mož, ki ima smisel za ljudske koristi ter veselje do dela, duhovnika pa spravi zopet tja, kamor spada — v cerkev in pred altar. Nismo nevoščljivi Prevorjanom nove ceste, ki jo res potrebujemo in ki bi se bila dala napraviti v ugodnejših časih, a tudi mi plačujemo davke, zato smemo zahtevati, da se naše ceste po dolgih letih vendar enkrat posujejo in popravijo mostovi. Izgovor, da je vse predrago, ne velja! Poglejte druge okraje (šmarski itd.), le pri nas še imamo v tem oziru dolgo in sladko medvedovo zimsko spanje. Sicer pa, g. dekan, volitve so pokazale, da premore kozjanski okraj bora malo klerikalnih backov, zato prepustite naporno mesto drugim zmožnejšim. Vi imate že itak poklic, ki potrebuje celega moža, da se ne porazgubi še ono, kar ste si priborili! Vi in Vaši sobrati v potu svojega obraza pri zadnjih volitvah. Gg. dr. Barle in dr. Jančovič sta dalekovidnejši! Zato posnemajte g. dekan njun lepi vzgled glede načelnštva okrajnega odbora po evangelijskih besedah: »Pojdi in stori tudi Ti takol!«

Pragersko. Podravska podružnica »Prosvete« je pri nas otvorila javno ljudsko knjižnico, ki je zelo potrebna, ker je bila poprej tu samonemška šola in Südmarkina knjižnica. — Šolsko vprašanje še vedno ni urejeno. Prej je bila nemška dvorazrednica, po prevratu slovenska enorazrednica, letos pa so otvorili dvorazrednico, za katero bo prispevala južna železnica 10.000 K letno. Šola pa še vedno visi v zraku, ker nima svojega šolskega okoliša in krajnega šolskega sveta in je tako brez gospodarja. Podrejena je ta šola še vedno nadučitelju na Spodnji Poljskavi, kateri pa šoli nasprotuje, ker je tudi gerent. Zakaj se hujskajo kmetje proti prepotrebni šoli na Pragerskem, češ, naj bi bila rajši na Sp. Poljskavi petrazrednica, ker bi se potem tudi nemščina poučevala? Ali ni nikogar pri vladu, ki bi napravil temu neredu enkrat konec?

Ormož. Še nam je bil v kosteh roparski napad na ormoško železniško postajo, že se je pripeljal 10. tm. zvečer drugi slučaj v železniški čuvajnici št. 29 pri Ormožu. Prišel je neki mož in zahteval denar. Čuvaja ni bilo doma. Žena je nastavila roparju revolver, ki ga ji je pa ta zbil ter ženo z nožem na prsih močno ranil. Žena je mati 12 otrok.

Vestnik invalidov.

Pokojnine vojnih invalidov, vdov in sirot — nove doklade. Z ustanovitvijo izplačevanja naklonitev koncem oktobra 1920 leta je ostala velika večina najpotrebnejših družin onemoglih invalidov ter vojnih vdov z nepreskrbljenimi sirotami ob malenkostni voj. pokojnini brez najnajnejših sredstev za preživljjanje. Pač je dobila deželna vlada v Ljubljani nalog, da od novembra 1920 izplačuje dodatke po članu 24 »Uredbe o začasni pomoči invalidom in družinam padlih vojnikov« iz leta 1920. Ti dodatki, ki naj bi bili nadomestilo za prejšnje naklonitve, znašajo, ako je podan dokaz siromašnosti, mesečno poleg dosedanjih penzij, ki jih izplačuje Voj. pok. likvidatura: za invalida s 25—50% invalidnosti 19 K, za invalida s 76—100% 10 K, za invalida preko 100% invalidnosti 30 K. Za vsakega nepreskrbljenega otroka invalidovega do do-

vrsenega 16. leta starosti po 8 K. — Sirote brez očeta in matere iz ene družine, bi dobivali: ako je ena 48 K, ako sta dve, skupaj 72 K, ako so tri, vse tri skupaj 96 K; vsaka nepreskrbljena sirota preko treh še po 8 K. Družine padlih: z 1 do 3 članov, od katerih sta eden ali dva nepreskrbljena otroka, skupaj 40 K mesečno, za vsega nadaljnega nepreskrbljenega otroka do 18. leta še po 8 K. Invalidom in družinam, ki plačujejo za stanovanje najemnino, se povisajo navedeni osnovni dodatki za 25%. Te doklade so tako malenkostne, da jih ljubljanska dež. vlada ni mogla priznati in jih tudi ni začela nakazovati, temveč pričela takoj akcijo pri merodajnih beografskih oblasteh za primerno zvišanje doklad, ki bi odgovarjale sedanjam življenskim razmeram. Dosedanji uspehi so povoljni in pričakovati moremo v kratkem tozadevne zadovoljive naredbe. Nove doklade bodo izplačane naknadno za vse mesece od ustanovitve naklonitev dalje od Voj. pok. likvidature v Ljubljani. Razumljive so pritožbe prizadetih strank, ki čakajo nestreno na ureditev preskrbe, priznati pa morajo preskrbijenci tudi deželni vladi dobro volio, da skuša urediti to zadevo kar najhitreje in čim najugodnejše. Potrpe najtorej še kratek čas, ker njihova stvar je v najboljšem teku.

Invalidski kongres v Beogradu, ki bi se imel vršiti 7. tm., je zaradi prometnih težkoč odložen na nedoločen čas.

Tedenska (sobotna) številka „Nove Dobe“ stane četrletno 12 K.

Obrtni vestnik.

Klek za mizarje. Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani je prejel nekaj mizarškega kleja. Interesenti-obrtniki naj priglase svoje potrebščine tako, da se bode moglo ozirati na njih priglase.

Knjige za merjenje kesa in kroške meritne knjige ima Urad za pospeševanje obrti v zalogi, katere oddaja v pisarni na Dunajski cesti št. 22 v Ljubljani.

Razne vesti.

Ob komet bomu trčili. Zvezdnanska opazovalnica v Greenwichu poroča, da bo zemlja 26. jun. t. l. trčila ob takozvani Ponsov komet, seveda brez nevarnosti, samo bodo prebivalci severnih pokrajin ta dan mogli opazovati zanimive astronomske in meteorske pojave.

Strašen zločin. V Klani blizu Opatije so živelji skupaj bratje, ozir. sestre Ivan, Helena in Ana Sinčič. Bili so sirote, brat Ivan pa velik pijanec, ki je vrhtega svoje sestre vedno pretepjal. Nedavno je zapravil ves skupiček od prodaje malega posestva, mesto da ga naloži v banki. Ko se je vrnil pijan domov, je po svoji navadi še sestre osuval in obrcal, nato pa legel spat. Sestri sta se tiho približali spečemu, mu ovili okoli vrata vrv in ga zadravili. Potem sta napravili na ognjišču ogenj in truplo vrgli na plamen. Venčar sta se sami zgrozili svojega dejanja in zbežali. Karabinieri so ju kmalu zasledili in odvedli v tržaške zapore, truplo brata pa je medtem bilo že napol izogljeno.

Strašna usoda ruskih učenjakov. Zadnje dni so došle žalostne vesti iz Rusije: Boljševiki so ustrelili vsečiliškega prof. Zabolotskega in Florinskega, prof. Šahmatova, Aleksandrov, Brandt pa so umrli lakote. Prof. Zabolotskij je bil dobro znan v Ljubljani. Pred dobrimi 10 leti je bival več mesecov v tem mestu in študiral v ličijski biblioteki. Naučil se je slovenskega jezika in vzljubil naš narod, za katerega se je živahnno zanimal.

Nevaren razbojniki. Stanko Molk, rodom iz Planine, je bil nevaren razbojniki, ki je svoje zločine izvrševal tik ob demarkacijski črti in v notranjosti zasedenega ozemlja. Tudi jugoslovanske oblasti so ga zaman zasledovale. Končno so ga prijele italijanske oblasti. V Trstu je bil te dni obsojen na 12 let in 25 dni ječe. Molk je bil tudi v Jugoslaviji kot vojak

obsojen na 4 leta ječe. Našim varnostnim oblastvom je pobegnil štirikrat.

Velik vrom se je izvršil 10. tm. pri trgovcu z zlatinino in dragocenostmi g. Ludviku Černeju v Ljubljani. Med opoldanskim odmorom je vromilec prišel skozi okno ob Ljubljanci neopažen v trgovino in odnesel 159 zlatih verižic, 24 prstanov z briljanti, uhane in obeske z briljanti, zlate uhane itd., vsega skupaj za prilično pol milijona kron.

Zadnja poročila.

Vzpostavitev rednega osebnega prometa 17. tm.

Ljubljana 14. jan. Obratno ravnateljstvo juž. železnice naznana: Redni osebni promet na progah južne železnice, kakor je obstojal pred ukinjenjem vsled rudarske stavke, se vzpostavi v pondeljek 17. jan. Poleg tega se uvede na progi Maribor — Pragersko — Ormož nov osebni vlek z odhodom iz Maribora ob 7:10 in s prihodom v Ormož ob 9:07, z odhodom iz Ormoža ob 9:48 in prihodom v Maribor ob 13:14.

Ljudsko vseučilišče v Beogradu.

Beograd 13. jan. Na sinočnji seji akademškega senata tukajšnjega vseučilišča je bilo sklenjeno, da se ustanovi ljudsko vseučilišče. Profesor dr. Gavrilovič, bivši rektor univerze, je izvoljen, da potuje na Dansko, Švedsko in Norveško in prouči organizacijo in metodo tamošnjih visoko razvilitih ljudskih vseučilišč.

Za izdelovanje svile.

Beograd 13. jan. Ministrstvo za prehrano je odredilo, da se postavijo v Gevgeliju delavnice za izdelovanje svile.

Radi veleizdaje obtoženi general.

Beograd 13. jan. Kasacijsko sodišče je odobrilo odlok, da pride general Vasović pred sodišče radi veleizdaje.

Skrb Angležev za Avstrijo in Dunaj.

London 13. jan. Lord Grey je v nekem svojem govoru opozoril na interes nasledstvenih držav, da se ohrani Avstrija in Dunaj, če da je Dunaj še vedno centrala vseh nasledstvenih držav.

Stavka poštnih nameščencev v Avstriji.

Dunaj 14. jan. Stavka poštnih nameščencev traja dalje. Danes opoldne ali zvečer se prične simpatijska stavka tehničnega uslužbenstva, če se ne ugodni zahtevam poštnih nameščencev.

Naslednja mednarodna delavska konferenca.

Bern 13. jan. Naslednja mednarodna delavska konferenca se vrši koncem oktobra 1921.

Grki zopet zmagujejo v Mali Aziji.

Atene, 13. jan. Oddelek armadnega zbora Smirna je dobil povelje, da prične poizvedovalno ofenzivo proti Bossouku. Pri Kobotsku je odpornovražnik zlomljen in je bežal. Naši oddelki so zasedli prejšnje postojanke. Povsod, kamor pridejo naše čete, jih prebivalstvo prisrčno pozdravlja.

Narodno gospodarstvo.

Sklepi vinarskega in sadjarskega odseka slovenskega kmetija v Mariboru.

(Konec.)

4. Glede zaščite provenjence vina. Da se zloraba imen naših slovitih vinorodnih krajev, kakor Ljutomerčan, pekračan, zavrčan, bizeljčan itd. na veliko škodo našega vinarstva one-mogoči, oziroma omeji, se poziva vlada, naj v interesu vinarstva in konzumentov izda za čas, dokler se ne izpopolnijo in zjednačijo obstoječi vinski zakoni v Jugoslaviji, naredbo v zaščito provenjence vina, s katero se:

a) pod kaznijo prepove točenje ali prodaja vina pod katerimkoli imenom naših slovitih vinskih goric, razven, če se dotični prodajalec izkaže s tozadovno proizvodnjo priznanico; b) določi, da se vino, ki ni krito s proizvodnjo priznanico, sme točiti in prodajati le pod imenom »vino«; c) uvedejo komisije za presojo vin t. j. za varstvo provenjence in izdajanje pro-

izvodnih priznanic ter določi pristojbina za izdajo proizvodnih priznanic; č) pospeši kletarska kontrola v zaščito provenjence. Za izdajanje proizvajalnih priznanic naj bi se ustanovile za vsaki vinarski okoliš (za področje vsake kmetijske podružnice) posebne komisije (Komisija za presojo vin za vinarski okoliš . . . v . . .), obstoječe iz treh članov, ki bi jih imenovala deželna vlada na predlog dotedne kmetijske podružnice. Pri izdajanjtu priznanic bi se postopalo sledče: en član komisije bi se podal v klet posestnika, kateri želi priznanico za svojega kupca in pretaka ravno vino za njega. Ta član bi vzel od napolnjenih sodov, ki so namenjeni za transport, vzorec ter vzorec in sode spričo posestnika zapečatil. Komisija bi se potem sešla po potrebi ter bi vzorce preskušala ter za vino, katero kvalitativno odgovarja, izdala certifikate (proizvodne priznanice) proti gotovi pristojbini.

5. Glede skladischa za umetni gnoj in druge gospodarske potrebščine v Mariboru. Ker se često dogaja, da dobiva Slov. Kmetijska družba razne gospodarske potrebščine v vagonih preko Špilja v Ljubljano in morajo vsled tega štajerske podružnice, ki dobivajo blago od družbe, nositi dvakratne transportne stroške po železnici (naivečji nesmisel se dogaja pri razpošiljavti apnenega dušika, ki ga ima družba iz Ruške tovarne pri Mariboru v zalogi v Ljubljani in ga od tam pošilja spet na Štajersko), se Slov. Kmetijska družba nujno poziva, da ustanovi za štajerske podružnice za blago, ki ga dobiva preko Špilja, v Mariboru primerno skladisče.

6. Glede izvoza in uvoza vinskih trt. Pred nekaj dnevi je bilo čitati po raznih listih, da je izvoz trt iz Jugoslavije prepovedan, kar je čisto naravno, ker je pomanjkanje trt v Jugoslaviji velikansko. Par dni nato je bilo čitati notico, da je uvoz trt zabranjen. Za slučaj, da odgovarja notica resnici, se je vlado opozorilo, da je treba prepoved uvoza takoj ukiniti in uvoz na vse mogiče načine pospešiti.

Pokrajinske carinske direkcije se ustanove v bližnji prihodnosti v Ljubljani, Zagrebu, Skoplju in Novem Sadu.

Borza 13. januarja.

Curih: Berlin 9:20, New York 642:50, London 23:36, Pariz 38:75, Milan 22:20, Praga 7:50, Budimpešta 1:07½, Zagreb 4:25, Varšava 0:90, Dunaj 1:35, avstrijske krone 1.

Zagreb: Devize: Berlin 200—211, Bukarešta 196, Italija 521—520, London 535—540, New York (vezano) 143:50—144, Pariz 903, Praga 170—172, Dunaj 20:40—21. Valute: dolarji 142—143:50, avstrijske krone 23—24, carski rubli 80, nemške marke 202—204, romunski leji 196—205, ital. lire 517.

Dijaški kuhinji v Celju so darovali od 15. do 31. dec. 1921: V veseli družbi pri Štrbarju nabrala gospa fin. svetnika Avg. Sedlarja 300 K; g. dr. Mil. Orožen, odvetnik v Celju, iz treh kazenskih poravnav 250 K; okr. odbor v Šmarju 200 K; na trgu sestanku pri Belem volu 137 K; deželni klub na Škarpi 130 K; uradniki podr. Kred. banke v Celju 100 K; uslužbeni dnevčnega okr. oblastva v Celju za dec. 81 K; po 30 K: g. Mošet Ivan, trgovec v Mariboru, g. dr. Vičar Leopold, okr. sodnik in g. poročnik Zlobec, oba v Celju; po 20 K: g. Prekoršek Ivan, upravitelj, g. Knez Alojz, davčni nadupravitelj, g. Camernik Vinko, kamnosek in g. dr. Radej Anton, avksultat, vsi v Celju; po 10 K: gg. Suhač Matija, Klešnik Hinko in Mravljak Franc, vsi profesorji v Celju; g. Guzej Marija 5 K.

Listnica uredništva.

Jadranska banka

Beograd, Dubrovnik, Kotor, Kranj,
Ljubljana, Maribor, Metković,

Prevzema vse bančne posle
pod najugodnejšimi pogoji.

Sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro
in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Opatija, Sarajevo, Split, Šibenik,
Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večji-
mi kraji v tu- in inozemstvu.

Lastnica in izdajateljica:
Zvezna tiskarna v Celju.
Urednik: Vekoslav Spindler.
Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Poslano.* Svarilo.

Celjski zastopnik zavarovalne družbe »Riunione Adriatica di Securta« v Trstu in njegovi tovariši razširajo po celjskem okraju vest, da so vsa pri »Dunavu« sklenjena zavarovanja neveljavna in da »Dunav« ne izplačuje več škod. V pojasnilo bodi našim cenj. zavarovancem, da ostanejo vsa zavarovanja v veljavi in da družba izplačuje vse škode pošteno v jugoslovanskih kronah; ni tedaj nikakega povoda za vznevimirjenje, to tem manje, ker bode vse poslovanje »Dunava« prevzela v kratkem jugoslovanska zavarovalnica.

Svarimo torej naše zavarovance, da tem govoricam ne verjamejo in se ne dajo zapeljati, ker bi škodo trpeli le sami in ne zastopniki, kateri razširajo te vesti z namenom, da bi za svojo laško družbo pod imenom Jadran-ska zavarovalnica lažje delovali.

V Ljubljani v januarju 1921.

Reprezentanca za Slovenijo
splošne zavarovalne delniške družbe
»DUNAV«.

* Za vsebino ne prevzame uredništvo
odgovornosti.

Prodajalka

Z dobrimi spričevali, se sprejme v trgovini z mešanim blagom M. Berdajs,
Maribor. 50 3-1

Na skladištu u Zagrebu imadem
u svim bojama garantirano čiste
Anilinske boje

za vunu i pamuk bojadisati, od najglasovitijih njemačkih tvornica.
Moja tvrdka jedina jamči
za nepačoren fabrikat. 30
za nepačoren fabrikat. 20-2

Eugen Volani, Zagreb
Gunduličeva 14. -- Telefon 154.

A. DROFENIK
pri „Solncu“
CELJE, Glagni trg.

Velika zaloge vsako-
vrstnega tu in inozem-
skega manufakturne-
ga blaga kakor:

moškega sukna, be-
lega pisaneplatna,
hlačevine, tiskovine,
parhenta, moškega in
ženskega perila, mo-
ških in ženskih nog-
avic, navadnih in svi-
lenih rut ter kroja-
ških potrebščin na
debelo in drobno.

1524 6-6

Postrežba ročna.
Cene konkurenčne.

Stavbno in galan-
terijsko kleparstvo
Aut. Jošta usl.

Franjo Dolžan

Celje, Kralja Petra cesta 8
se priporoča za izdelavo vsakovrstnih
stavbenih in galerijskih del. Kritja
streh, zvonkov, popravila istih, na-
prava strelovodov itd. Izvršitev točna.
Cene zmerne. Za izvršena dela se jamči.

Na debelo in drobno
kupite najbolje pri tvertki

Janko Bovha

Celje, Kralja Petra c. Celje,
papir, zvezke, svinčni-
ke, peresa, radirke in
vse druge šolske in pi-
sarniške potrebščine. 40

Plašč za dečka 12-14 let
starega še v dobrem
stanu in nova obleka velikost 46 se
proda. Pogleda se lahko pri oskrbniku
hiše Krekov trg 6. 52 1

I. Jax & sin, Ljubljana
Dunajska cesta št. 15
priporoča svojo bogato zalogu

šivalnih strojev

1348 za rodbino in obrt. 12-4

Pisalni stroji Adler
za rodbino in obrt.
Stroji za pletenje
(Strickmaschinen)

Vozna kolesa
Styria, Dürkopp, Waffenrad.
Ceniki zastonj in franko.

1329 solidna. 52-16

Juriš in M. Šanc.

Ustanovljena 1864. Hranilnica mestne občine Celje Ustanovljena 1864.

V lastni palači pri kolodvoru (prej Sparkasse der Stadtgemeinde Cilli).

Stanje hranilnih vlog K 18,000.000.

Vrednost rezervnega zaklada K 8,000.000.

Rupiliarno varni zavod.

HRANILNE vloge, ki se sprejemajo od vsakega, uživajo najpopolnejšo varnost in ugodno obrestovanje. Pošne položnice strankam brezplačno na razpolago. Rentino plačuje zavod iz svojega.

SPREJEMA tudi v varno shrambo od strank in sodišč razne vrednosne papirje, vložne knjižice i. t. d. Daje v najem PREDALE v svojih safeblagajnah, tako, da obdrži ključ stranka sama.

OSKRBUJE svojim vložnikom prodajo in nakup vseh vrst vrednostnih papirjev itd. Izvršuje za nje tudi inkaso in druga denarna opravila najkulantnejše. IZPLAČILA v inozemstvu izredno ugodno in promptno.

Posojila vseh vrst pod najugodnejšimi pogoji. Brezplačna pojasnila in strokovnjaški nasveti v vseh denarnih prašanjih.

Telefon štev. 35.

Edina slovenska specijalna trgovina z barvami in laki. Agentura in komisjsko podjetje.

Iv. Ferlež & Celje
Narodni dom

Trgovina z lesom in drvmi na drobno in debelo. Kupuje jamski in ostali les po najvišjih dnevnih cenah.

Registr. kreditna in stavbna zadruga z om. zav. Prešernova ul. 15 v Celju

Rezervni zaklad 80.000 K.

401 156-102

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po štiri in pol od sto (4½%) Denarni promet 60,000.000 K.

V najem se odda

na deželi sredi trga stanovanje z malim posestvom, gospodarsko poslopje itd. Več se pozive v Hotelu pri KRONI Celje. 53 1

Na veliko

pipe za bačve, sule i pušaci pribor, rezbarija za stolare, 26 3-2 sjedišča za stolce, štapove i inu div. galant. robu

Josip Gmaz,
Zagreb, Ilica štev. 32.

SALAME
prve vrste
sveže blago
činjeno okusne.
dobiva se povsod
Prva hrvatska tvornica salam, suhega mesa in masti
M. Gavrilovič sinovi
d. d. Petrinja.

Maks
Zabukšek
krojaški mojster
v Celju

Cankarjeva ulica
se priporoča za točno in solidno izvršitev oblek za gospode. 11 50

Pozor trgovci!

Ravno so došle večje množine blaga iz inozemstva, zato prodajam že po znižanih cenah:

Ravo	Žafran
Caj	Muškaplet
Riz	Grešče
Nakao	Rožiče
Mandeljne	Vanilijo
Rezine	Lorber
Dlžave	Papriku
Paradižnik	Oreha
Hompote	Ingver

Anton Močnik

Glavni trg 8. Celje Glavni trg 8.

Na debelo.

Proti požaru in za življenje zavaruje najkulantnejše
BANKA "SLAVIJA"

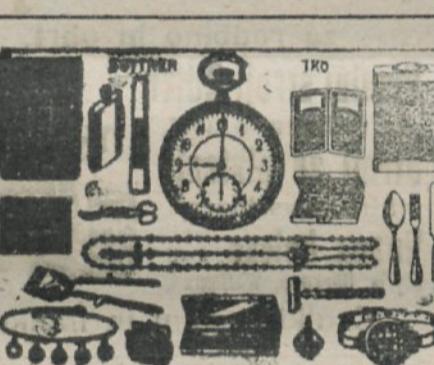
Zastopnik Dragotin Gobec
122 12-12 Celje, Razlagova ulica 15.

Auto delavnica

d. z. o. z.

Gosposka ul. 16 Celje, Ljubljanska c.

Specijalna delavnica za popravila avtomobilov in precizijskih strojev. — Zaloga vseh vrst potrebščin 1575 kakor bencina, pneumatike, avto-olja itd. 52-6

Hočete dobro in poceni kupiti?

Najzanesljivejša ura je Suttner-jeva ura!

Nikelasta, jeklena, srebrna ali zlata ura, vsaka Vas bo zadovoljila! Tudi verižice, prstane in uhane, vsakovrstne darove, in potrebščine, kakor: škarje, nože, priprave za britje, šibčnjake, diamante za rezanje stekla, doze za smodke in cigarete, zapestnice i. t. d. Vse dobro in poceni najdete v ceniku od H. Suttner, Ljubljana št. 983.

Rudolf Pevec,

1582

trgovec v Mozirju

je otvoril svojo podružnico v Beški (Srem) v bližini Beograda in Novem Sadu ter bode v položaju najceneje in najkulantnejše postreči celi Sloveniji s pšenico, koruzo, ječmenom, ovsem, moko, vsakovrstno slanino, mastjo, svinjami, vinom (karlovško in banatsko) vse najceneje po dnevni ceni. Naročila se naj pošiljajo direktno na tvrdko: Rudolf Pevec, v Beški (Srem). Naslov: Pevec, Beška (Srem).

Nakupoval budem direktno od kmetov, ter budem mogel z vsako drugo tvrdko konkurirati. Obenem budem tamkaj prodajal deske, les in droge.

Slovencem se bodo dajale brezplačno eventuelne informacije.

Za mnogobrojna naročila se priporoča

RUDOLF PEVEC,
prvi slovenski trgovec v Sremu.

Novo! Naznanilo. Novo!

Slavnemu občinstvu v Celju in okolici naznanjava, da sva prevzela

špecerijsko trgovino

od gosp. Antonia Dimetza v Cankarjevi ul. 4

in jo bodeva povečala v trgovino z špecerijo in železnino.

Cenj. odjeinalce bodeva postregla najtočnejše in solidnejše ter se

priporočava za obilen obisk.

Z odličnim spoštovanjem

Petek & Pečovnik.

Istotam se sprejme učenec.

31 3-3

SUKNO

za moške oblike, voljeno, parhart in flanel za ženske oblike, klobuke, čevlje, gotove oblike za fante in gospode, bluze, krila in plašče za dame, razno perilo za dame in gospode se prodaja zaradi ogromnega nakupa v inozemstvu po najnižjih cenah v veletrgovini in razpošiljalni 25-2

R. Stermecki, Celje.

Veličenec z več tisoč slikami se pošlje vsakemu zastonj.